

18.3.2024

ASIA

Luonnonsuojelualan rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

VIREILLE

Poikkeuslupahakemus on tullut vireille maatalouden ympäristösopimushakemuksen yhteydessä 15.6.2023. Ympäristösopimushakemuksen liitteeksi on toimitettu kosteikkojen hoitosuunnitelmat ajalle 1.5.2023 – 30.4.2028.

HAKEMUS

Ympäristösopimuksen haltija hakee kosteikon hoitoa varten lupaa poiketa Sääperin luonnonsuojelualue 1:n (YSA202877) rauhoitusmääräyksistä kiinteistöllä 848-423-876-1 sekä Sääperin luonnonsuojelualue 2:n (YSA202879) rauhoitusmääräyksistä kiinteistöllä 848-425-876-1. Molempia kiinteistöjä hallinnoi Uusikylän-Patsolan osakaskunta. Suojelualueet sijaitsevat Tohmajärven Värtsilässä. Suojelualueet sisältyvät Värtsilän laakson luontokokonaisuuden Natura-alueeseen (SAC FI0700004) ja Värtsilän laakson Natura-alueeseen (SPA FI0700025) sekä valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan. Hoidon ensisijaisena tavoitteena vesistökuormituksen vähentäminen ja maatalousluonnon elinympäristön monimuotoisuuden parantaminen.

Suojelualueille sijaitsevat kosteikkolohkot ovat osa laajempaa kosteikkojen hoitosopimuksella hoidettavaa kosteikkokokonaisuutta. Kokonaisuus kattaa kaksi erillistä kosteikkoa, joista toinen on perustettu vuonna 2018 ja toinen 2022.

Vuonna 2018 valmistuneen, kiinteistöllä 848-425-876-1 sijaitsevan kosteikon hoitotoimet sisältävät alueen laidunnusta ja tarvittaessa pajukon raivausta. Kosteikko on osa laajempaa rantalaidunta, joka aidataan Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ostopalveluna Helmi-elinympäristöohjelman puitteissa. Aitaus on osin toteutettu vuonna 2023 ja saatetaan loppuun vuonna 2024. Alueen aitaamiseen ja laiduntamiseen on aiemmin myönnetty poikkeamislupa (POKELY/316/2023).

Vuonna 2022 perustetun, osittain kiinteistöllä 848-423-876-1 ja osittain kiinteistöllä 848-425-876-1 sijaitsevan kosteikon reuna-alueita hoidetaan niittämällä ja keräämällä niittoheinä pois. Lisäksi poistetaan pajukkoa.

Molempien kosteikkojen hoitotoimet sisältävät tarvittaessa myös vesikasvillisuuden poistoa, kosteikkorakenteiden korjausta ja lietteen poistoa kosteikkojen laskeutusallasosioista. Hakija on laatinut kosteikkojen hoidosta hoitosuunnitelmat kosteikkojen hoitosopimusta varten ajalle 1.5.2023 – 30.4.2028. Kaikissa hoitosuunnitelmissa esitetyt toimenpiteet ovat Natura-alueelle aiemmin laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisia (Pohjois-Karjalan ympäristökeskus 2009).

ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY-keskus) myöntää hakijalle luvan poiketa Sääperin luonnonsuojelualue 1:n ja Sääperin luonnonsuojelualue 2:n rauhoitusmääräyksistä kosteikon hoitoa varten seuraavin ehdoin:

1. Kosteikon hoito toteutetaan edellä mainittujen hoitosuunnitelmien pohjalta, erillisten tukipäätösten yhteydessä hyväksyttävien täsmennettyjen suunnitelmien mukaisesti
2. Lupa on voimassa 30.4.2028 saakka.
3. Hoitotoimissa on vältettävä häiriön aiheuttamista linnustolle ja muulle eläimistölle lajien häiriöherkkyydet huomioon ottaen.
4. Konetöitä (niitot, raivaustyöt ja kaivurityöt) alueella saa tehdä vain lintujen pesimäajan 1.5.-31.7. ulkopuolisena aikana.
5. Alueilla liikuttaessa on muutoin noudatettava luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä.
6. Toimenpiteistä tulee sopia erikseen kiinteistön omistajien kanssa.
7. Tämä päätös tai sen kopio on pidettävä mukana alueilla liikuttaessa ja näytettävä vaadittaessa.

PERUSTELUT

Sääperin luonnonsuojelualue 1:n ja Sääperin luonnonsuojelualue 2:n rauhoituspäätösten mukaan alueilla on kielletty mm. kuivattaminen, ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen sekä kaikenlainen muu maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja sen aineiden ottaminen, metsänhakkuu sekä kasvillisuuden vahingoittaminen.

Suojelualueiden rauhoituspäätösten mukaan ELY-keskus voi myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualueita koskevista rauhoitusmääräyksistä, mikäli se on luonnonsuojelualueen hoidon ja käytön kannalta perusteltua. Suunnitellut hoitotoimet parantavat alueen suojelun perusteena olevien lintulajien elinympäristöjen tilaa eivätkä heikennä alueen suojeluarvoja eivätkä niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §

Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen päätös Dnro PKA-2006-L-378 (251), 19.12.2006 (YSA202877)

Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen päätös Dnro PKA-2006-L-379 (251), 19.12.2006 (YSA202879)

MUUTOKSENHAKU

ELY-keskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on liitteenä.

Lisätietoja antaa luonnonsuojeluasiantuntija Sonja Hurskainen, puhelin +358 295 026 050, sähköposti sonja.hurskainen@ely-keskus.fi.

Asiakirjan hyväksyminen

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Sonja Hurskainen ja ratkaissut johtava asiantuntija Saara Heräjärvi. Merkintä hyväksynnästä on viimeisellä sivulla.

SUORITEMAKSU

Maksutta

LIITTEET

Valitusosoitus
Sääperin hoitosuunnitelma (Helmi-ohjelma)
Kosteikkojen hoitosuunnitelmat

JAKELU

Päätös

Hakija

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on julkaistava luonnonsuojelulain nojalla tekemänsä päätökset internetsivuillaan. Internetissä julkaistava päätös saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä sisältää sijaintitietoja.

Tiedoksi

Uusikylä-Patsolan osakaskunta
Tohmajärven kunta
Itä-Suomen poliisilaitos
Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri
Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys
Metsähallitus